

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U100190

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 31-03-2023

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ратушний Руслан Ігорович

2. Ratushnyi Ruslan Ihorovych

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 221

Назва наукової спеціальності: Стоматологія

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 12-12-2022

Спеціальність за освітою: Стоматологія

Місце роботи здобувача: КОМУНАЛЬНЕ НЕКОМЕРЦІЙНЕ ПІДПРИЄМСТВО "ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА ЛІКАРНЯ" ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

Код за ЄДРПОУ: 02004717

Місцезнаходження: вул. Пілотська, 1, м. Хмельницький, Хмельницький р-н., Хмельницька обл., 29000, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 61.051.049

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, буд. 46, м. Ужгород, Ужгородський р-н., Закарпатська обл., 88000, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, буд. 46, м. Ужгород, Ужгородський р-н., Закарпатська обл., 88000, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 59.01.95.45, 76.29.55

Тема дисертації:

1. Прогностична модель ендодонтичних ускладнень лікування в ергономіці роботи лікаря-стоматолога
2. Prognostic model of endodontic complications of treatment in the ergonomics of the dentist

Реферат:

1. Враховуючи широку поширеність ендодонтичної патології в Україні та світі, а також недостатній показник успішності лікування та повторне лікування кореневих каналів зубів, є підстави вважати, що досі існує питання підвищення якості ендодонтичного лікування. Вітчизняні та закордонні джерела науковомедичної інформації свідчать, що є досить висока поширеність карієсу в Україні [189, 190, 191, 193, 208], і одним із найскладніших з точки зору лікування ускладнень є пульпіт, лікування якого потребує значних витрат часу [192]. Окрім того темпи прогресування пульпіту можуть бути індивідуально різними в залежності від характеристик біохімічної структури дентину. Виведення стоматологічної допомоги із первинної ланки набуває все більших масштабів. За різними даними, оцінка ефективності ендодонтичного лікування складає

не більше 70%, що пояснюється об'єктивними і суб'єктивними чинниками: анатомією, індивідуальними характеристиками, доступністю оперативного поля, що у свою чергу впирається в ергономіку та технічну характеристику лікарів-стоматологів, що дає можливість якісно провести ендодонтичне лікування. Також варто зауважити особливе значення ергономіки роботи лікаря-стоматолога і її вплив на якість проведеного ендодонтичного лікування, адже розвиток ускладнень в ході проведення ендодонтичного лікування безпосередньо впливає на прогноз функціонування зубного ряду. На жаль, питання мало розпрацьовано в Україні і не існує чітких критеріїв впливу ергономіки лікаря-стоматолога на якість проведення стоматологічних маніпуляцій, що і сформувало наші наукові завдання, за рахунок значного інтересу системних вдосконалень в галузі ендодонтії. Високі працевитрати та наявність складного оперативного доступу потребує прийняття незручних поз, що призводить до швидкої втоми і розвитку професійних захворювань, що у свою чергу погіршує якість лікування і можливість працювати. Метою дослідження було клінікоекспериментальне обґрунтування оптимізації результатів ендодонтичного лікування шляхом корекції ергономічної складової роботи лікарів-стоматологів на основі дискретно подійного моделювання особливостей робочого процесу. Поставлена мета передбачала розв'язання низки конкретних завдань: 1. Встановити показники поширеності основних помилок та ускладнень, допущених в ході ендодонтичного лікування шляхом ретроспективного аналізу дентальних рентгенограм та визначити специфіку їх розподілу в залежності від особливостей реалізації робочого процесу. 2. Систематизувати основні відхилення у структурі ергономічної складової роботи лікарів-стоматологів під час лікування кореневих каналів з врахуванням експертних критеріїв квантифікації вираженості ідентифікованих ергономічних порушень. 3. Визначити вираженість потенційних регресійних зв'язків між показниками частоти розвитку помилок та ускладнень, допущених в ході ендодонтичного лікування, та особливостями розподілу параметрів відповідності загальноприйнятим критеріям оцінки ергономічних складових робочого процесу. 4. Розробити алгоритм індивідуалізованої корекції ергономічної складової роботи лікарів-стоматологів з використанням можливостей моделювання просторових співвідношень складових в проекції робочого поля та з врахуванням топографічної приналежності різних груп зубів. 5. Оцінити ефективність практичного провадження індивідуалізованих протоколів корекції ергономічних складових в процесі ендодонтичного лікування та зміни в структурі розподілу помилок та ускладнень за умов оптимізації ергономічних складових згідно адаптованих рекомендацій. Методи дослідження. Враховуючи значний клінічний, інструментальний та інформаційно-цифровий об'єм дисертаційної роботи для повномірного вирішення поставленої мети та завдань були використані безпосередньо або в комбінації ряд методів дослідження, зокрема: метод системного підходу, аналітикосинтетичний, структурноієрархічної категоризації, математичного моделювання та статистичного аналізу. Дисертаційна робота вирішує проблему оптимізації результатів лікування кореневих каналів шляхом мінімізації ризику розвитку процедурних помилок та ускладнень через адаптацію складових ергономічної складової в ході проведення ендодонтичних втручань та індивідуалізацію превентивних заходів завдяки ідентифікації та елімінації проблемних складових робочого процесу на основі моделісимулятора тріангуляційних співвідношень та принципів дискретно подійного моделювання.

2. Given the widespread prevalence of endodontic pathology in Ukraine and the world, as well as the lack of success in the treatment and treatment of root canals, there is reason to believe that there is still a question of improving the quality of endodontic treatment. Sources of scientific and medical information indicate that there is a fairly high prevalence of caries in the country, and one of the most difficult complications in terms of treatment is pulpitis, the treatment of which requires significant time. In addition, the rate of progression of pulpitis may be individually different depending on the characteristics of the biochemical structure of dentin. Withdrawal of dental care from the primary level is gaining momentum. According to various data, the evaluation of the effectiveness of endodontic treatment is not more than 70%, due to objective and subjective factors: anatomy, individual characteristics, availability of the operative field, which in turn rests on ergonomics and technical characteristics of dentists. opportunity to conduct quality endodontic treatment. It is also worth noting the special importance of ergonomics of the dentist and its impact on the quality of endodontic treatment, because the development of complications during endodontic treatment directly affects the prognosis of the dentition. Unfortunately, the issue

is poorly developed in Ukraine and there are no clear criteria for the impact of ergonomics of dentists on the quality of dental manipulations, which shaped our research objectives, due to the significant interest in systemic improvements in endodontics. High labor costs and difficult operational access require the adoption of awkward postures, which leads to rapid fatigue and the development of occupational diseases, which in turn impairs some treatments and the ability to work. The aim of the study was a clinical and experimental justification for optimizing the results of endodontic treatment by correcting ergonomic patterns of dentists on the basis of discrete event modeling of the workflow. The goal was to solve a number of specific tasks, namely: 1. To establish indicators of prevalence of the main errors and complications made during endodontic treatment by retrospective analysis of dental radiographs and to determine the specifics of their distribution depending on the peculiarities of the work process. 2. To systematize the main deviations in the structure of the ergonomic pattern of work of dentists in the treatment of root canals, taking into account the expert criteria for quantification of the severity of identified ergonomic disorders. 3. To determine the severity of potential regression relationships between indicators of the frequency of errors and complications during endodontic treatment, and the distribution of parameters of compliance with generally accepted criteria for assessing the ergonomic components of the workflow. 4. To develop an algorithm for individualized correction of ergonomic pattern of dentists using the ability to model the spatial relationships of components in the projection of the working field and taking into account the topographic affiliation of different groups of teeth. 5. Evaluate the effectiveness of practical implementation of individualized protocols for the correction of ergonomic components in the process of endodontic treatment and changes in the structure of the distribution of errors and complications in terms of optimizing the ergonomic pattern according to adapted recommendations. Conclusions. The dissertation solves the problem of optimizing the results of root canal treatment by minimizing the risk of procedural errors and complications through the adaptation of ergonomic pattern components during endodontic interventions and individualization of preventive measures by identifying and eliminating problematic components of modeling.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Костенко Євген Якович
2. Kostenko Yevgen Yakovich

Кваліфікація: д. мед. н., 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Назарян Розана Степанівна

2. Nazarayn Roza S.

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Удод Олександр Анатолійович

2. Удод Олександр Анатолійович

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Герелюк Віталій Іванович

2. Gereluk Vitaliy Ivanovych

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Криванич Володимир Миколайович

2. Kryvanych Volodymyr Mykolaiovych

Кваліфікація: к. мед. н., 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Мочалов Юрій Олександрович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Мочалов Юрій Олександрович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.